

SPECIAL ATTENTION: Mr. Galantiere
Mr. Sears
Mr. Walker
Mr. Michie
Mr. Griffith - 44 copies
Translation Pool.

PRIORITY
KK
Sept 12
IX-5272/a

HUNGARY

/REDEFECTION/

RE-EMIGRANTS

/2700/ ✓

HOW REDEFECTORS ARE TREATED WHEN THEY GET BACK HOME

SOURCE VIENNA: A county forester from the SZOMBATHELY State forests.

DATE OF OBSERVATION: Early August 1956.

ENGLISH SUMMARY: At a sitting of the village council in VELEM, source asked aid for a redefector from Austria. The council's president gave him a lecture in which he stated that ten years in prison would be the proper treatment for such agents of imperialism.

After the sitting an AVH man informed source that the amnesty was designed to get these people back into Hungary, since they could do unlimited harm to the Regime abroad.

Source gives two additional examples which underline this attitude on the part of officialdom in Hungary. They tell stories of redefectors from Austria who were at first greeted with considerable celebrations as a propaganda move and then interned under "police protection."

EVALUATION COMMENT: This is an interesting report on the fate of two redefectors. The name and redefection of DESITS are also known from official Hungarian sources.

The attitude of the local village council's chairman and of the political police agent demonstrate well the true aims of the whole redefection campaign.

x x x

A községi tanács végrehajtóbizottsági ülésén VELEM községben ez év június végén forrás egy nemrégiben hazatért érdeké-

/more/

ben szólalt fel. Arra kérte a végrehajtóbizottságot, amelynek egyébként ő is tagja volt, intézkedjék arról, hogy a nyugatról hazatért visszakapja a községben lakását és ingóságait. Hivatkozott az amnesztiarendelet idevágó intézkedésére, amely kimondja, hogy a nyugatról hazatérőknek hajlékot és munkalehetőséget kell biztosítani.

GERGYE Sándor tanácselnök válaszában kifejtette forrásnak, hogy igen csodálkozik azon, mennyire a szíven viseli az ilyen hazatérőknek az ügyét. Ő a maga részéről tíz évi börtönnel sújtaná ezeket a hazaárulókat, mert az ilyenek az imperialisták ügynökei és biztos abba, hogy eljön majd az idő, amikor méltóképen megbüntetik őket.

Közvetlenül a tanácselnök felszólalása után BARÁT Lajos kék ÁVHs nyomozó is szólásra jelentkezett. Kifejtette forrásnak, hogy ne pártolgassa a nyugatról hazatérőket, mert azok semmilyen vonatkozásban sem megbízhatók és az amnesztiarendeletnek egyedül az a célja, hogy a nyugatról hazatérők révén győnjtse a külföldön élő ellenséget.

Közvetlenül az ülés berekesztése után BARÁT félrehívta forrást és a következő magyarázatot adta: "Bizalmasan közölhetem elvtársával, hogy a Központi Bizottság és rajta keresztül a kormány azért hozta az amnesztiarendeletet, mert számos ellenségünk erősen befolyásolja a béketábor politikáját. A cél az, hogy ezeket az ellenséges elemeket az amnesztiarendelet segítségével hazahozzuk. További sorsukról majd később történik intézkedés. Elhiheti, hogy minél kevesebb a zavaró elem a nyugati országokban annál biztosabb sikert ígér az új külpolitikai vonalvezetés.

Forrás még két hazatérő szomorú sorsáról számol be. Az egyik DESICS János volt utkaparó a KÖSZEG és BOZSÓK közötti utvonalon. DESICS kb. egy évvel ezelőtt került haza Ausztriából. Kérte vissza az állását, de azt válaszolták neki KÖSZEGen, hogy ügyét előbb ki kell vizsgálni. Együttal figyelmeztették, hogy régi szolgálati idejét -- amennyiben ügye kedvező elintézetést nyerne is -- nem számítják be. DESICS belenyugodott ebbe is, csak hamar legyen állás. Hosszabb várakozás után, amikormegtudta, hogy utkarbantartó munkásokat vesznek fel, újra elment KÖSZEGre, jelentkezni munkára. Kérését minden magyarázat nélkül kereken elutasították.

DESICS aztán forrás jóvoltából a KÖSZEGi erdészethez került, mint fakitermelő munkás. A kedvezményes ipari fát azonban az erdészlet megvonta tőle. Magyarázatot erre még forrásnak sem adtak.

Jelenlegi keresete látástól vakulásig tartó munkával napi 20 Frt. DESICS időközben feleségével összeveszett, mert

neki hányta a szemére hogy sorsa ilyen szerencsétlen lett. Tenyleg az asszony unszolására szánta rá magát, hogy elhagyja jó munkahelyét Ausztriában. Miután fizetéséből nem tud megélni, a nyugatról magával hozott ruhadarabjait adogatja el. A közelmúltban utosó "nyugati" nadrágját forrásnak ajánlotta megvételre.

Még ez év júliusában felszólították, hogy lépjen be a BOZSÓKI tszbe, ahol sok a föld és kevés a munkás, de erre DESICS nem volt kapható és inkább leszerződött aratómunkásnak. Így a szerencsétlen most igen nagy nyomorban él három gyerekével és feleségével.

Az egyik kék ÁVHs közölte egy alkalommal forrással, hogy DESICS most megfigyelés alatt áll.

Ez év júliusában hazatért FARKAS Jenő Ausztriából, ahol a PINKAFŐI plébánosnál állott munkába. FARKAS hazatéréséből nagy propagandát csaptak a megyei pártszervek. Amikor elmúlt a nagy ünnepelés, amelyet természetesen először oktatás előzött meg a hazatérő elkerült forrás kerületébe és fakitermelő munkás lett a KÖSZEGI erdészethnél. Ide kijött még a Szabad Nép fotoriportere is és több fényképet készített, mialatt FARKAS "boldog mosollyal" az arcán fűrészsel. Interviewt is csináltak mindjárt vele, ahol külön el kellett mondania, milyen nagyszerű érzés újra itthon lenni és dolgozni a hazának. "Az igazságot azonban nem itt kell keresni -- mondja forrás -- mert a hazatérő FARKASnak akkor csak ígérvé volt a lakás és a biztos megélhetés."

Miután ez a kérdés huzódott, forrás elhelyezte FARKAS-t a VELEMI párthelyiség egyik szobájában. Ebből azután megint nagy kavarodás lett, mert a megyei pártvezetőség fülébe jutott a hír: egy nyugatról hazatért az MDP szentélyében! A megyei párttitkár nyomban kiértésítette forrást, hogy azonnali hatállyal pártfegyelmit indítanak ellene.

FARKAS közben már a VELEMI erdőkerületben dolgozott, amikor megjelent nála a Magyarok Világszövetségének az egyik funkcionáriusa és közölte vele, hogy a megyei tanácsnál már elintézte a lakásügyet, sőt a napokban bemehet a kiutalásért. Erre FARKAS másnap beutazott SZOMBATHELYre a tanácshoz, ahol azonban az ügyéről senki nem tudott semmit és közölte vele, hogy semmilyen funkcionárius a Világszövetségtől nem járt el az érdekében a tanácsnál.

FARKAS igen nekikeseredve tért haza és nyomban elment forráshoz, hogy elmondja neki, mit végzett, illetve nem végzett. Közölte vele, hogy ezt nem hajlandó tovább csinálni, ez egy égbekiáltó gazság és ő összekapja a családot és megy ki a határnak. Forrás figyelmeztette FARKAS-t, hogy ne járjon el a szája

ITEM No. 8714/56

4

valahol, mert abból nagy baja lehet. Ezt a szerencsétlen meg is ígérte, de hogy jelenleg mi van vele, azt forrás nem tudja, mert másnap ő maga kimenekült családjával Ausztriába.

End.